

Bujorel Florea

DICȚIONAR
de dreptul proprietății
intelectuale

Universul Juridic

București

-2012-

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2012, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al
S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BUJOREL, FLOREA**

Dicționar de dreptul proprietății intelectuale /

Florea Bujorel. - București : Universul Juridic, 2012

Bibliogr.

ISBN 978-973-127-799-8

81'374.2:347.77=135.1

REDAȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0731.121.218**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL telefon: **021.314.93.15; 0733.673.555**

DISTRIBUȚIE: tel./fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

**COMENZI ON-LINE,
CU REDUCERI DE PÂNĂ LA 15%**

*Mai ușoară poate fi socotită pentru
cineva osânda de a munci toată viața
la ocnă decât de a face un dicționar.*

Giulio Cesare Scaligero

Umanist renașcentist

Scriitor, filosof, medic

PREFAȚĂ

Scire facias!
(*Caută să cunoști!*)
Seneca

Ca orice dicționar, în special unul care tratează domenii de specialitate, Dicționarul de Dreptul Proprietății Intelectuale este un prieten fidel al studenților, masteranzilor, teoreticienilor și practicienilor care au preocupări în zona creațiilor intelectuale.

Termenii adecvați și expresivi pentru instituțiile și principiile juridice specifice spațiului teoretic cărui i se adresează lucrarea sunt într-un proces continuu de reînnoire urmând îndeaproape ritmul și evoluția dreptului dictate de progresul civilizației umane moderne.

Dicționarul de față nu își propune, înainte de toate, să repete întru totul cursurile universitare, ci dimpotrivă, le sintetizează și completează lăsându-le, în același timp, specialiștilor posibilitatea de a se propune ca interpreți și contributori la adăugirea unor noi sensuri și semnificații juridice noțiunilor utilizate în sfera drepturilor de proprietate intelectuală.

În al doilea rând, am simțit necesitatea ca subramurii Dreptului Proprietății Intelectuale și anume, aceea a proprietății industriale, să i se acorde un loc aparte în spațiul rezervat dicționarului.

Piatra ungiulară de la care am pornit e reprezentată de faptul că realizările cu aplicabilitate industrială, spre deosebire de operele literare, artistice sau științifice, au cunoscut, în ultima vreme, reglementări noi, atât pe plan intern, cât și pe cel internațional.

De altfel, procesul de reglementare a domeniului continuă, astfel că elaborarea unui dicționar complet în materie rămâne deocamdată numai un deziderat. În permanență apar noi termeni ori se schimbă

semnificațiile celor existenți. Și înspre prima categorie și înspre cea de-a doua se vor îndrepta, fără îndoială, alte cercetări menite să cheme la viitoare dezvoltări.

În cuprinsul lucrării, alături de examinarea problemelor de specialitate, am încercat să relevăm și relațiile indispensabile ale acestora cu contextul social, economic, de fiecare zi, din care, de altfel, se nasc creațiile spiritului.

Pentru elaborarea dicționarului am consultat cursuri, studii, lucrări cu un înalt grad de specialitate, românești sau străine, dar și dicționare, enciclopedii, legislație și articole de natură să scoată în relief informații generale din alte domenii ale activității umane legate într-un fel sau altul de sfera creațiilor intelectuale.

Chiar dacă în cuprinsul dicționarului am inserat și explicat noțiuni care nu au mai fost înregistrate până acum în niciun dicționar de specialitate, avem convingerea că nu am reușit să tratăm de o manieră exhaustivă subiectul pe care ni l-am propus, o serie de termeni interni și împrumutați rămânând fatalmente neconsemnați, niciun dicționar nereușind vreodată să țină pasul cu dinamica impresionant de rapidă a reînnoirii termenilor vocabularului, fie el și de specialitate.

Oricum, departe de a fi epuizat problematica examinată, ne place să credem că dicționarul de față poate fi un instrument, o bază utilă și necesară oricărui student absolvent și specialist în drept pentru a-l ajuta să susțină un punct de vedere de specialitate într-un articol, studiu, pledoarie ori într-o comunicare științifică.

Autorul

A

a doua utilizare nemedicală – invenție revendicată cu privire la o a doua utilizare nemedicală și subsecvențele, pentru care condiția noutății se apreciază dacă invenția include cel puțin o trăsătură tehnică esențială care o distinge de stadiul tehnicii.

abandonul mărcii – reprezintă o renunțare tacită a titularului la drepturile pe care i le conferă marca; este o cauză de stingere a dreptului la marcă, în principal, a dreptului de exploatare exclusivă a mărcii, aplicabilă sistemului priorității de folosință. A. m. se constată de către instanțele judecătorești, fiind o chestiune de fapt.

abordarea problemă – soluție – metodă specifică de evaluare a condiției activității inventive practicate de Oficiul European de Brevete pentru acordarea brevetului de invenție. În examinarea

activității inventive se ia în considerare numai criteriul stadiului tehnicii cel mai apropiat.

abordarea în sistem mozaic – metodă de evaluare a condiției pasului inventiv utilizată la acordarea brevetului de invenție de către organele de specialitate naționale, constând în analiza și evaluarea tuturor documentelor relevante care constituie stadiul tehnicii și a tuturor anteriorităților și faptelor relevante disponibile persoanei de specialitate care le combină pentru a genera invenția revendicată.

abordarea „could – would” – metodă de evaluare a nivelului inventiv al unei invenții, care, plecând de la stadiul tehnicii cel mai apropiat și motivată de problema obiectivă de rezolvat, persoana de specialitate ar fi selectat și alte anteriorități din stadiul tehnicii, cu condiția să fi putut

deduce din ele împrejurarea că există o așteptare clară că informația identificată va înlesni soluționarea problemei.

abuz evident – dezvăluirea invenției făcută de către un terț în mod neautorizat care, fie a sustras direct invenția de la inventator sau de la succesorul său în drepturi, fie a primit informațiile cu privire la invenție de la persoanele arătate, sub condiția de a nu le face publice. A.e. este o excepție de la prevederea legală a condiției nouității invenției, potrivit căreia toate cunoștințele care au devenit accesibile publicului până la data de depozit a cererii de brevet sau a priorității recunoscute constituie stadiul tehnicii și, așadar, anteriorități.

abuz informatic – conduită ilegală sau neautorizată, ori împotriva normelor de etică în legătură cu un tratament automat de date și/sau o transmitere de date; incident privind tehnica informatică în urma căruia cel ce l-a produs ar fi avut posibilitatea să obțină un profit în detrimentul unei alte persoane prejudiciate.

abuz de poziție dominantă – comportament intenționat, anormal din perspectiva regimului

concretenței efective, adoptat cu intenția de a restrânge libera concurență de către o întreprindere care deține titularitatea asupra unui drept de proprietate industrială. **A.p.d.** poate fi examinat atât din perspectiva subiectivă, caz în care vorbim de abuz de rezultat, cât și din punct de vedere obiectiv, situație în care avem de-a face cu un abuz de structură.

a accesa – a programa, a executa un program, a instrui, arhiva, intercepta, stoca date în, recupera date din sau oricare altă folosință a unei surse oferite de computer, incluzând programe, sisteme sau baze de date.

acces condiționat – orice modalitate tehnică cu ajutorul căreia accesul la un serviciu protejat se poate face în condiții restricționate pe baza unei autorizări prealabile individuale.

acces neautorizat – acces fără drept, prin încălcarea regulilor de securitate, la un sistem ori la o rețea informatică.

accesibilitate – posibilitate juridică a publicului de a recepționa o operă literară, artistică, științifică, ori o emisiune al cărei obiect îl

reprezintă o astfel de creație. **A.** nu presupune în mod obligatoriu și recepția efectivă a operei, relevant fiind actul de emitere, nu și cel de recepție.

accesibilitatea publicului – posibilitatea uneia sau mai multor terțe persoane de a lua la cunoștință despre informații care constituie anteriorități cu privire la o invenție, a căror divulgare ar constitui distrugerea noutății.

Acordul Google privind digitalizarea cărților – acord reglementat în cadrul Tribunalului districtual al Statelor Unite ale Americii pentru Districtul de Sud al orașului New York, Tribunalul Federal. În temeiul **A.G.p.d.c.**, compania Google are dreptul neexclusiv de a continua scanarea cărților și a inserturilor (prefețe, postfețe, prologuri, epiloguri, citate, scrisori, extrase etc.) publicate până la data de 5 ianuarie 2009. Totodată, compania Google are dreptul să vândă instituțiilor abonamente la un fond de carte în format electronic, să vândă accesul on-line la diferite cărți, să vândă publicitate pe pagini din cărți, să prezinte porțiuni dintr-o carte sub formă de fragment pentru a încuraja vânzarea accesului on-line la cărți, să

prezinte fragmente din cărți și informații bibliografice din cărți. Beneficiarii acordului sunt toate persoanele sau entitățile care, la data de 5 ianuarie 2009, dețineau o cotă-parte din drepturile de autor acordate de legea americană.

Acordul privind aspectele comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală (Acordul TRIPS)

– instrument juridic internațional care conține reguli de proprietate intelectuală introduse într-un sistem comercial multilateral. **A. TRIPS** reglementează drepturile de proprietate intelectuală referitoare la dreptul de autor și drepturile conexe, mărci, indicații geografice, desene și modele, brevete, topografii ale circuitelor integrate și secrete comerciale. Conține prevederi procedurale ce trebuie urmate pentru aplicarea drepturilor de proprietate intelectuală, controlul vamal la frontiere și sancțiuni aplicabile în cazurile de contrafacere ori de piraterie la scară comercială, precum și un sistem de reglementare a diferendelor. **A. TRIPS** este administrat de Organizația Mondială a Comerțului (O.M.C.), a fost semnat la

Marakech, în Maroc, în anul 1994, a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1995 și a fost ratificat de România prin Legea nr. 122 din 22 decembrie 1994.

Act de transmitere a dreptului la acordarea brevetului – actul prin care inventatorul cedează dreptul la brevetul de invenție unei terțe persoane, fizice sau juridice, înainte ca cererea sa de brevet să fie depusă la O.S.I.M. **A. t.d.a.b.** poate fi un act de cesiune, în temeiul căruia cesionarul are posibilitatea să depună la O.S.I.M. cererea de brevet dovedind astfel că este persoana îndreptățită să solicite acordarea brevetului. **A. t.d.a.b.** completează prezumția potrivit căreia solicitantul cererii de brevet este îndreptățit la acordarea acestuia.

activitate creativă – activitate intelectuală exercitată de o persoană fizică în scopul realizării unei opere de creație intelectuală: presupune imaginație, talent, vocație, spirit de creație, rațiune, inspirație, viziune etc.

activitate inventivă – reprezintă o condiție esențială de brevetare a invențiilor, numită și „lipsa

caracterului de evidență”, ori „cerința pasului inventiv”; potrivit legii (Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenții), o invenție este considerată ca implicând o activitate inventivă dacă, pentru o persoană de specialitate, ea nu rezultă în mod evident din cunoștințele cuprinse în stadiul tehnicii. Potrivit Regulamentului de aplicare a Legii nr. 64/1991, o creație implică activitatea inventivă dacă: nu ar fi evidentă unei persoane de specialitate la data depozitului național reglementar sau a priorității recunoscute; persoana de specialitate nu ar putea să ajungă la invenția revendicată prin înlocuirea, combinarea ori modificarea uneia sau mai multor caracteristici ale stadiului tehnicii. **A.i.** se apreciază în raport cu problema pe care o rezolvă invenția și cu soluția revendicată, putând fi luată în considerare un singur document mai multe documente, ori părți din ele combinate în sistem mozaic.

acte de prioritate – documentele juridice prin care se probează prioritatea revendicată la data constituirii depozitului național reglementar, potrivit Convenției de la Paris pentru protecția proprietății industriale. **A. de p.** pot

purta diferite denumiri, cum ar fi: certificat de prioritate, certificat de garanție etc. **A. de p.** trebuie să fie certificate de autoritatea la care acestea au fost înregistrate. **A. de p.** reprezintă acte procedurale care dovedesc faptul că solicitantul are dreptul să revendice o dată a unei alte cereri pe care a depus-o anterior. Dacă se revendică o prioritate care aparține altei persoane, atunci solicitantul trebuie să depună la O.S.I.M. o autorizație emisă de cedent în sensul că solicitantul are dreptul să revendice acea prioritate.

acte de utilizare sau de exploatare a unei opere – aducerea la cunoștință publică prin expunere a operelor de artă plastică, de artă aplicată fotografic sau de arhitectură. Aceste acte trebuie efectuate numai cu autorizarea prealabilă a autorului operelor respective, în lipsa consimțământului acestuia, expunerea operelor în discuție constituind o faptă cu caracter infracțional, potrivit Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

acte de comerț – acte de contrafacere constând în oferirea, comercializarea unui produs brevetat, precum și oferirea sau comer-

cializarea unui produs obținut direct printr-un procedeu brevetat, fiind lipsit de importanță dacă cel ce comercializează are sau nu calitatea de comerciant dacă actele sunt realizate izolat, ori în mod curent, dacă sunt destinate pieței interne sau exportului.

acte de contrafacere – orice act efectuat de către o terță persoană fără consimțământul titularului drepturilor exclusive de proprietate industrială. Utilizarea creației industriale de către o terță persoană se poate face numai cu acordul titularului pentru a nu căpăta natura juridică a unui act de contrafacere, în condițiile în care creația urmează a fi folosită cu scop comercial și pentru obținerea unui profit. *Per a contrario*, dacă se utilizează creația pentru uz personal, în scop experimental, pentru învățământ sau cercetare, fără interes comercial, în condițiile legii, actul respectiv nu este act de contrafacere.

act de experimentare – act săvârșit în scopuri personale, domestice, care nu constituie încălcarea dreptului de brevet, deoarece nu se urmărește îndeplinirea unor scopuri comerciale. Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție limitează